

Beantwoording vragen ex. art. 36 RvO van D66, ChristenUnie, VVD,
Student en Stad en Partij voor het Noorden over Jeugdbescherming

Onderwerp

Noord

ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 291299-2025

Datum 24-09-2025

Uw brief van

Uw kenmerk 

Geachte lezer,

Hierbij doen we u toekomen ons antwoord op de door mevrouw M. Gietema van D66, de heer P. Rebergen van de ChristenUnie, mevrouw E. Akkerman van de VVD, de heer P. Vermerris van Student en Stad en mevrouw E. Bernabela van de Partij voor het Noorden gestelde vragen ex art. 36 RvO over Jeugdbescherming Noord (JB Noord). De gehele brief van de vragenstellers treft u als bijlage aan.

De vragen zijn gesteld naar aanleiding van het besluit van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid om JB Noord onder verscherpt toezicht te plaatsen. Op 10 september heeft u een collegebrief ontvangen waarin wij zijn ingegaan op dit besluit. Op 16 september besloot het keurmerkinstituut (KMI) om Jeugdbescherming Noord weer een regulier certificaat te verstrekken na een reeks van intensieve audits. Het KMI oordeelt dat JB Noord weer aan de gestelde normen voldoet en haar kwaliteitsmanagementsysteem op orde is. Dit is een belangrijke stap in de goede richting en het resultaat van het herstelplan waar JB Noord hard aan heeft gewerkt en waar de Groningse en Drentse gemeentes in investeerden. Verdere verbetering blijft nodig en daarom blijven wij in nauw contact met JB Noord over de voortgang.

Zie verder de beantwoording hieronder.

1. *De tekortkomingen in de jeugdzorgketen en problemen bij JBN zijn al jaren bekend. Het verbeterplan is gericht op het herstellen van een systeem dat niet meer aansluit bij de behoefte van jongeren, ouders en jeugdbeschermers. Wij willen nu al meer inzicht in de uitwerking van de verschillende scenario's. Kan het college deze scenario's met de gemeenteraad delen?*

Voor de situatie waarin JB Noord haar certificaat verliest bestaan geen eenvoudige oplossingen die rechtmatig zijn en kwalitatief goede hulp voor gezinnen en kinderen vanzelfsprekend waarborgen. In de collegebrief die u op 10 september heeft ontvangen gaan wij reeds in op de scenario's die er zijn, met als bijlage een extern rapport van de jeugdhulpregio Drenthe: "Scenario verkenning jeugdbeschermingsmaatregelen in Drenthe." De situatie in Groningen is vergelijkbaar met enkele nuances in het jeugdhulplandschap en een grotere hoeveelheid maatregelen. Op 28 augustus waren er 378 maatregelen in Drenthe en 544 in Groningen. Daarnaast is Veilig Thuis Groningen een onderdeel van de organisatie.

Binnen de huidige kaders is het voortbestaan van JB Noord het meest wenselijke scenario. Gezien het besluit van het KMI is dit nu ook het meest aannemelijke scenario. Tegelijkertijd blijft een structurele verandering in de jeugdbeschermingsketen noodzakelijk. Dat geldt in brede zin, niet alleen voor JB Noord. Daarom werken wij binnen de gemeente Groningen en de regio actief aan proeftuinen in het kader van het *Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming*. Om deze ontwikkelrichting daadwerkelijk verder te brengen, is het van groot belang dat het Rijk werkt aan passende wet- en regelgeving én voldoende middelen beschikbaar stelt. Wij dringen hier nadrukkelijk op aan binnen de daarvoor bestemde landelijke fora.

2. *Wat is wat het college betreft het moment om te kiezen voor een ander scenario dan JBN met extra geld te blijven redden?*

Wij staan in nauw contact met JB Noord, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. Hierdoor hebben wij goed zicht op de voortgang van het herstelplan. Op basis van de ingezette acties en de positieve ontwikkeling in het behalen van de normtijden, behouden wij als gemeenten vertrouwen in de uitvoering van het herstelplan. Op 10 september hebben wij u hierover uitgebreid geïnformeerd via onze collegebrief. Het recente besluit van het KMI versterkt dit vertrouwen.

Tegelijkertijd vinden we ook dat de huidige jeugdbeschermingsketen niet goed genoeg werkt voor kinderen en gezinnen. Te veel kinderen wachten op een vaste jeugdbeschermer, er is betrokkenheid van te veel (wisselende) professionals en achterliggende problematiek is niet altijd goed in beeld. Daarom werken wij in de gemeente Groningen en in de regio ook aan proeftuinen binnen het *Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming* samen met gecertificeerde instellingen, waaronder JB Noord.

3. *Heeft het college overwogen een tijdelijke opnamestop in te stellen voor JBN? Overweegt het college op basis van de meldingen die binnenkomen bij het Meldpunt een opnamestop in te stellen voor JBN? En is het college het met de raad eens dat dit een noodzakelijke maatregel is als blijkt dat de audit die de inspectie deze maand (augustus 2025) uitvoeren, geen verbeteringen laat zien?*

Er zijn verschillende opties besproken om nieuwe maatregelen zo goed mogelijk uitvoering te geven. Uiteindelijk hebben wij ervoor gekozen om in maart te investeren in JB Noord via middelen voor aanvullende uitvoeringscapaciteit. Hiermee is ruimte gecreëerd binnen de organisatie om weer te voldoen aan de normen en werkdruk te verlichten. Zoals met u gedeeld in de collegebrief van 10 september, behouden wij op basis van de geconstateerde verbeteringen vertrouwen in het herstelplan. Daarnaast laat het besluit van het KMI ook zien dat JB Noord weer uitvoering kan geven aan nieuwe maatregelen binnen de daarvoor gestelde normen.

4. *Is het college al in contact met andere GI's voor het geval er een opnamestop komt bij JBN? Wordt nagedacht over hoe hierover met jongeren en ouders/verzorgers wordt gecommuniceerd?*

Het contact met de andere, in onze regio actieve GI's, William Schrikker Jeugdbescherming en Jeugdreclassering, en Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering, is doorlopend. Daarnaast is er vanuit de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) contact geweest met de bestuurders van Jeugdbescherming Overijssel en het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid in Friesland.

Deze GI's hebben aangegeven dat zij het als hun maatschappelijke verantwoordelijkheid zien om te onderzoeken in welke mate zij jeugdigen en personeel kunnen overnemen op het moment dat er geen certificaat wordt verstrekt. Zolang er sprake is van een (overbruggings)certificaat, zullen zij dit echter niet doen. De communicatie met jeugdigen en gezinnen verloopt via de betreffende GI.

5. *Is het college het met de raad eens dat er een onafhankelijk erkend meldpunt moet komen waar kinderen, jongeren, ouders en jeugdbeschermers terecht kunnen?*

Wij hebben vertrouwen in de bestaande regelingen en instanties waar ouders, jeugdigen en professionals terecht kunnen met zorgen, klachten en meldingen. JB Noord heeft uiteraard een eigen klachtenregeling met daarbinnen ook de mogelijkheid een formele klacht in te dienen bij een onafhankelijke klachtencommissie. Komt een jeugdige of ouders er niet uit met de klachtencommissie, dan kunnen zij zich wenden tot de Kinderombudsman. Daarbij kunnen zij ondersteuning krijgen van een vertrouwenspersoon van Zorgbelang of een vergelijkbare organisatie.

Daarnaast kunnen cliënten ook gebruik maken van de rechtsbescherming die er is in het gedwongen kader, door bijvoorbeeld hoger beroep in te stellen tegen het uitspreken van de maatregel of een uithuisplaatsing; bezwaar te maken tegen een schriftelijke aanwijzing (artikel 1:264 BW); gebruik te maken van de geschillenregeling uitvoering ondertoezichtstelling (artikel 1:262b BW); te verzoeken om de maatregel te beëindigen (artikel 1:260 BW) of te vragen om benoeming van een vervangende Gecertificeerde Instelling (artikel 1:259 BW). Waar het jeugdbeschermingsmaatregelen betreft, worden door JB Noord die rechten ook in stukken aan ouders benoemd.

6. *Er zitten nu ook veel kinderen, jongeren en ouders bij JBN. Ook jeugdbeschermers zijn slachtoffer van deze situatie. Is voor de kinderen, jongeren, ouders en jeugdbeschermers bij JBN duidelijk waar zij met hun zorgen, signalen en klachten terecht kunnen? Bijvoorbeeld via een organisatie als Jeugdstem en kan het college garanderen dat dit bij alle jongeren, ouders en jeugdbeschermers bij JBN bekend is?*

Bij de start van de maatregel worden jeugdigen en gezinnen in een gesprek en door middel van een folder op de hoogte gebracht van hun klachtrecht en het recht zich tot een vertrouwenspersoon te wenden. Ook op de website van JB Noord is deze informatie te vinden.

Medewerkers kunnen bij zorgen of incidenten terecht bij hun teammanager, praktijkbegeleider of gedragsdeskundige. Daarnaast is er een onafhankelijke vertrouwenspersoon en de ondernemingsraad. Er is ook incidentenregeling beschikbaar voor situaties waarin een medewerker wordt geconfronteerd met een bedreigend of ingrijpend voorval, binnen of buiten de organisatie. Op basis van de CAO hebben medewerkers het recht om de ‘rode knop’ in te drukken, waarmee zij aangeven dat sprake is van een onwerkbaar situatie. Het management wordt dan direct geïnformeerd en is verplicht om maatregelen te treffen om de situatie te verlichten.

7. *In het rapport van de IGJ van juli 2025 staat: "Een tweede oorzaak ligt buiten de invloedssfeer van JBN en betreft de beschikbaarheid en toegankelijkheid van (passende) hulp. Gemeenten zijn hier verantwoordelijk voor. Jeugdzorgwerkers zijn veelal veel tijd kwijt aan het zoeken naar passende hulp en overleg met gemeentes hierover" (juli 2025)¹.*

Dit heeft het IGJ al eerder geconcludeerd in 2021: "De regio Groningen-Drenthe is er niet in geslaagd om tijdig passende hulp in te zetten voor elk kind met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel" (juli 2021).² Daarnaast wordt gesteld: "nog altijd een hoge werkdruk ervaren, die vooral wordt veroorzaakt door hoge administratieve druk en het zoeken naar passende hulp voor een jeugdige of gezin".³

Onderschrijft het college deze conclusies? Zo ja, hoe gaat het college zorgen voor verbetering in de toekomst?

Het door de IGJ beschreven knelpunt is ons bekend en wij werken al langere tijd zowel lokaal, regionaal als bovenregionaal om dit te verbeteren. In de collegebrief van 10 september staan al een aantal belangrijke initiatieven beschreven zoals de nieuwe werkwijze op het gebied van de hoogspecialistische jeugdhulp (HSJ) en het Regionaal Expertteam Jeugd. In Groningen kan Basis Jeugdhulp daar waar passend ook snel worden ingezet. Daarnaast zijn er ook een aantal afspraken met aanbieders tot stand gekomen waarbij zij hun ambulante aanbod met voorrang inzetten voor de doelgroep van JB Noord.

Volgvel 4

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Roelien Kamminga

secretaris,
Sander Gerritsen

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.